

ПРАВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Лавріненко Д.М.

студентка;

Гігін О.В.

асистент,

*Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського*

СУЧАСНИЙ СТАН ПОТОКУ БІЖЕНЦІВ ДО КРАЇН ЄС ТА МОЖЛИВИЙ ВПЛИВ НА ОТРИМАННЯ УКРАЇНОЮ БЕЗВІЗОВОГО РЕЖИМУ

Історія людства нерозривно пов'язана з міграцією населення, що відбувалась з різних причин, але завжди з однією метою – зміною місця проживання. У перші тисячоліття розвитку людського суспільства, міграції були пов'язані з освоєнням нових територій, але ХХ століття внесло багато змін в напрямок і характер міграцій і її масштаби безпрецедентно зросли.

Різні країни Європи по-різному ставляться до масового припливу іммігрантів. Але всіх їх об'єднує наявність активної міграційної політики, спрямованої на досягнення конкретних економічних і демографічних цілей тієї чи іншої країни [4].

Мета роботи охарактеризувати рівень міграції на сьогодні, визначити основні проблеми біженців і спроби вирішення цих проблем країнами ЄС, визначити вплив міграції на здобуття безвізового режиму України.

Поставленні завдання:

- визначити поняття «біженець», «європейська міграційна криза»;
- проаналізувати стан міграції в країнах ЄС та Україні;
- виявити проблеми біженців та їх вплив на отримання безвізового режиму України.

Проблема біженців, з огляду на її серйозність, пильно вивчається багатьма дослідниками. Можна навести роботи А. В. Селіванова, присвячені формуванню міжнародної системи захисту біженців та системи захисту біженців, дослідження Л. А. Васильєвої, висвітлюють правові аспекти захисту біженців, Ю. Ф. Моргун в своїх працях висвітлює різні аспекти проблеми біженців.

Кількість біженців, які залишають рідну домівку через війну та намагаються потрапити до ЄС, рекордно зросла за останній рік. Конвенція 1951 року про статус біженців наголошує: «Біженцем визнається особа, яка знаходиться поза межами рідної країни внаслідок добре обґрунтованих побоювань стати жертвою переслідування через свою расу, релігію, національність, приналежність до певної соціальної групи або політичні погляди і не може або не бажає скористатися захистом своєї країни...» [2].

Європейська міграційна криза 2015 року – гуманітарна катастрофа, викликана масовим напливом мігрантів у Європу з охоплених війнами країн

Африки і Близького Сходу. Найгостріших проблема з тих, з якими протягом усієї своєї історії стикається Організація Об'єднаних Націй [5].

Єврокомісар з питань розширення та добросусідства Йоганнес Ган стверджує, що на середину вересня 2015 число мігрантів є найбільшим в історії людства [5]. Пропоную розглянути, міграційну політику країн ЄС та питання біженців у цифрах, отже:

1. 438 000 осіб попросили притулок в Європі від січня 2015 до вересня 2016 року.

2. 43% з прибулих до Європи біженців захотіли жити в Німеччині.

3. 126 315 сирійців попросили притулку в Європі від січня 2015 до вересня 2016 року.

4. 176 метрів довжина паркану побудованого владою Угорщини на кордоні з Сербією з метою уповільнити потік мігрантів.

5. 6 мільярдів євро готова витратити Німеччина на підтримку біженців.

6. 38% європейців вважають міграцію головним політичним питанням.

7. 12 000 доларів приблизно про такі суми говорять біженці, коли їх просять назвати вартість переправлення з Сирії в Італію або Грецію.

8. 83% настільки зріс потік мігрантів через Середземне море в січні-червні 2016 року в порівнянні з аналогічним періодом минулого року.

9. 2 760 осіб загинуло в Середземному морі в 2015 році.

10. 47% такою була ймовірність задоволення прохання про статус біженців в Європі в 2015 році.

11. 9,4% такою була ймовірність задоволення прохання про статус біженців в Угорщині в 2015 році [4].

У керівництві ЄС прогнозують, що найближчим часом потік біженців буде тільки наростати. При цьому країни-учасниці ЄС поки не можуть домовитися про те, хто і як повинен вирішувати проблему біженців. А тим часом деякі європейські держави, вже почали посилювати контроль на кордоні з метою недопущення незаконної міграції. Поки що європейські політики не схильні до цього та перекладають відповідальність за вирішення міграційних проблем на представників ООН [1].

Щодо України, то вона не фігурує як кінцева точка прибуття біженців та, наразі, не є країною-транзитером на шляху до ЄС, але ситуація може змінитися по мірі закриття кордонів теперішніми країнами-транзитерами і відповідними змінами у потоках нелегальної міграції [1].

На думку деяких українських експертів, Україна може прийняти частину біженців з ЄС в обмін на безвізовий режим та фінансування для їх розміщення.

Саме, на фоні наростаючої кризи біженців в ЄС і посилення контролю на кордонах всередині Європи актуалізувалося питання про перспективи отримання Україною безвізового режиму з ЄС. Експерти вважають, що вплив біженців до Європи не позначиться безпосередньо на переговорах України та ЄС щодо безвізового режиму, але загальмувати процес відкриття кордонів для Києва може.

На сьогодні існують такі думки, щодо відкриття безвізового режиму для України:

1. Прямий зв'язок, тут відсутній, скоріше буде опосередкований зв'язок. Увага країн ЄС більш прикута до проблеми мігрантів. На нашу користь

говорить те, що українці не переходять масово європейський кордон, як це роблять біженці з Близького Сходу.

2. Тим не менш, незважаючи на гарне ставлення до українців, нині ЄС все ж таки більше схильний зачиняти, а не відчиняти кордони.

3. За даними соціологічного дослідження TNS On-line TRACK, проведеного в травні 2015 року, тільки 5% респондентів вірять, що про безвізовий режим можна буде домовитися до кінця поточного року. Найвірогіднішим строком опитані визнали 2-5 років (43%) і більше 5 років – 28%. Решта не вірять в одержання безвізового режиму з ЄС.

4. Важливими аспектами для ЄС буде створення прозорої і позбавленої корупції системи отримання біометричних паспортів, а також забезпечення Україною контролю за ситуацією на кордоні.

5. Розробити концепцію національної системи ідентифікації громадян України, іноземців та осіб без громадянства і створити технічні можливості для забезпечення доступу до баз даних Інтерполу в пунктах пропуску через державний кордон України [3].

Отже, у даній темі було розкрито поняття «біженців», «європейська міграційна криза». Проаналізовано стан переміщення біженців на сьогоднішній день. Питання про те, коли Україна зможе отримати безвізовий режим, більшою мірою залежить від того, як країна впорається з виконанням необхідних вимог. Єврокомісар з питань європейської політики сусідства Йоханнес Хан, відзначив значний прогрес у виконанні Україною плану щодо візової лібералізації. Сподіваюся, що ухвалення рішення щодо надання Україні безвізового режиму не матиме політичних аспектів, у тому числі пов'язаних з хвилею міграції в ЄС.

Список використаних джерел:

1. Всеукраїнська інформаційно-аналітична газета щомісячна газета «МІГРАЦІЯ» – [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <http://migraciya.com.ua/news/HotTopic/ua-refugees-in-europe-state-of-problem-threats-solutions/>
2. Конвенція про статус біженців // Там же. – С. 56-70.
3. Павлова, Л. В. Міжнародно-правовий статус біженця: посібник для студентів вищих навчальних закладів / Л. В. Павлова, А. В. Селіванов. Мінськ: Підручники і посібники, 2006.
4. Проблеми Європи через нескінченні потоки біженців у цифрах. Інфографіка – [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <http://tsn.ua/>
5. Статут Управління Верховного Комісара ООН у справах біженців // Збірник міжнародно-правових документів та національних законодавчих актів з питань біженців. Мінськ: Підручники і посібники, 2000. – С. 50-56.